

Zrušený sklad mal vyniesť milióny

Štátne divadlo čakalo na verdikt súdu takmer 30 rokov

Skladové priestory má divadlo v centre Košíc.

FOTO KORZÁR – JUDITA ČERMÁKOVÁ

Pôvodná zmluva na 60-ročný prenájom priestorov na skladovanie secondhandového textilu vyústila do verdiktu o ušľoňom zisku vo výške 53 miliónov slovenských korún. Suma sa postupne zvyšovala.

KOŠICE. Bezmála až po 30 rokoch sa podarilo štátnemu divadlu Košice definitívne odvrátiť hrozbu, že bude musieť zaplatiť až okolo sedem miliónov eur za to, že nepredĺžilo nájomcovi zmluvu na skladovacie priestory. Najvyšší súd SR uznesením z 29. novembra 2021 odmietol dovolanie spoločnosti Unique Partner Ltd. so sídlom na Belize ako neprípustné.

Firma napádala verdikty košických súdov, ktoré odmietli jej žalobu proti divadlu v kauze náhrady škody spôsobenej konaním proti dobrým mravom. Uznesenie NS, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudlo právoplatnosť 4. januára 2022.

„Spočiatku bolo divadlo neúspešné, až následne sa rozhodnutím Najvyššieho súdu SR o sťažnosti na porušenie zákona podarilo zvrátiť priebeh a spor pokračoval ďalej. Napokon divadlo uspelo. V prípade neúspechu by mu hrozila povinnosť náhrady škody až do výšky približne sedem miliónov eur,“ opísal anabázu divadla Svjatoslav Dohovič.

Nájomná zmluva na 60 rokov

V roku 1993 vtedajší riaditeľ štátneho divadla Anton Grega podpísal zmluvu o prenájme priestorov v správe s firmou Gabriel na účely skladu secondhandového textilu. Uzavretá bola na 60 rokov, a to len pri cene 700 slovenských korún za štvorcový meter (zhruba 23 eur/m²). Konateľ a spoločník tejto košickej eseročky Aladár Ocsko bol podľa informácií TASR zamestnancom divadla v rokoch 1987 – 1992.

Podľa zakrátko prijatého zákona

7 mil.

eur malo Štátne divadlo zaplatiť ako náhradu škody – ušľoňého zisku za zrušený prenájom skladu secondhandového ošatenia z roku 1994.

o správe majetku štátu mali všetky zmluvy o prenájme štátneho majetku polročnú lehotu na obnovenie, plynúcu od 1. januára 1994, inak zo zákona zaniknú k 30. júnu 1994.

Keďže nedošlo medzi oboma stranami k dohode na znení novej zmluvy, pôvodná zanikla.

Náhrada ušľoňého zisku

Firma Gabriel to vyhlásila za obštrukciu zo strany divadla a v roku 1994 ho zažalovala a súdnou cestou sa domáhala zaplata náhrady škody – ušľoňého zisku.

Neskôr postúpila svoju pohľadávku na šamorínsku eseročku Adria-AL, v ktorej bol Ocsko spoločníkom a do roku 1997 aj konateľom. Pohľadávka sa v tých časoch vyšplhala do výšky 108 miliónov Sk (3,6 milióna eur).

Okresný súd Košice I rozsudkom z 9. júla 2001 uložil divadlu povinnosť zaplatiť žalobcovi takmer 79,8 milióna korún (asi 2,65 milióna eur). Tento rozsudok potvrdil Krajský súd v Košiciach 31. júla 2003 v spojení s opravným uznesením vo výroku o povinnosti divadla zaplatiť žalobcovi takmer 53,2 milióna Sk (takmer 1,77 milióna eur). Rozsudok sa stal vykonateľným a začala sa exekúcia.

Divadlo sa obrátilo na Generálnu prokuratúru SR so žiadosťou, aby podala mimoriadne dovolanie na NS. Ten najprv dočasne zastavil exekúciu, ktorá sa začala v októbri 2004. Začiatkom roka 2005 vtedajší riaditeľ divadla Peter Himič pre TASR skonštatoval, že „rychle konanie súdu

a prokuratúry zabránilo vzniku veľkej škody pre divadlo“.

Dovolení senát Najvyššieho súdu napokon v roku 2005 zrušil rozsudky oboch košických súdov a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd po novom dokazovaní dospel tentoraz k záveru, že tvrdenie žalobcu o úmyselnom konaní divadla proti dobrým mravom nebolo preukázané. Súd tiež pripomenul, že zákon ani neumožňoval prenechať majetok štátu na 60 rokov, ale len na päť.

Znalec: Nedokázali svoje nároky

Znalecký posudok Inštitútu ekonomického zneuctva a expertíz Ekonomickej univerzity v Bratislave skonštatoval, že podnikateľský zámer neobsahuje základné ekonomické ukazovatele, znalec spochybnil aj dostatok disponibilných financií pre podnikateľský zámer a skonštatoval, že žalobca nepreukázal ani úver od banky vo výške päť miliónov korún (takmer 166-tisíc eur) a ani solventnosť rakúskeho partnera na poskytnutie úveru. „Teda žalobca neunesol dôkazné bremeno o ekonomickej pripravenosti na tvorbu ušľoňého zisku,“ zdôraznil inštitút univerzity.

Súd žalobu rozsudkom z 25. mája 2015 v plnom rozsahu zamietol ako nedôvodnú. Žalobcovi zároveň uložil povinnosť nahradiť divadlu trovy právneho zastupovania vo výške takmer 276-tisíc eur a aj súdny poplatok viac ako 6600 eur.

Krajský súd skesal po odvolaní žalobcu výšku trov na polovicu, verdikt okresného súdu o zamietnutí žaloby však potvrdil.

„Vyšší súdny úradník uznesením z 29. januára 2018 zaviazal žalobcu na náhradu trov konania žalovanému (divadlu, pozn. red.) vo výške 149 644,11 eura,“ informovala hovorkyňa košických súdov Anna Pančurová.

Proti tomuto uzneseniu podalo divadlo sťažnosť, no tú súd zamietol.

Peter Jabrik, Korzár

Ochranári: Atrakcia vyrába svetelný smog

Jemné osvetlenie, hovorí firma o 55-tisíc svetielkach pod Tatrami.

BACHLEDOVA DOLINA. Tri dni v týždni je Chodník korunami stromov v Bachledeovej doline osvetlený tisícmi svetiel. Podľa ochranárov je nová atrakcia pod Tatrami zdrojom svetelného smogu.

Atrakcia, hoci sa nachádza v druhom stupni ochrany prírody, je podľa Okresného úradu v Kežmarku v zastavanom území a prevádzkovateľ povolenie nepotrebuje. „Keďže sú tam reštaurácia, lunapark, atrakcie, prístavacia plocha či vleky, ide o zastavané územie. V ňom nie je potrebné osobitné vyjadrenie, stačí, ak má prevádzkovateľ v stavebnom povolení jasne uvedené, že veža musí byť navesietená,“ vysvetlil Ján Tropp, pracovník odboru starostlivosti o životné prostredie.

Prevádzka: Všetko sme dodržali

Eseročka Chodník korunami stromov vysvetľuje, že všetko vopred prekonzultovala s odborníkmi a zákon o ochrane prírody neporušila. „Riešili sme intenzitu svetla, prevádzkový čas a podobne. Nesúhlasíme s vyjadreniami, že sme porušili zákon o ochrane prírody, keďže sme presne, ako zákon stanovuje, požiadali ešte pred spustením o stanovisko príslušný orgán životného prostredia,“ povedala marketingová manažérka strediska Kristína Ilčinová.

Ako dodala, atrakcia sa nachádza v zastavanom území podľa územného rozhodnutia obce Malá Franková v urbanizovanom území lyžiarskeho strediska. Ilčinová dodáva, že v okolí sa bežne prevádzkuje večerné lyžovanie s obrovskou intenzitou svetelného žiarenia až do deviatej večer a prevádzkovateľ má povolenie na prevádzku kabínovej lanovej dráhy do 22. hodiny,

ktorá pre bezpečnosť využíva osvetlenie dráhy.

„Prevádzkové hodiny atrakcie sú len trikrát do týždňa počas zimnej sezóny a len do pol deviatej večer, teda v rovnakom čase ako iné existujúce zdroje osvetlenia,“ dodala Ilčinová s tým, že atrakcia nevytvára silný svetelný smog.

„Ide o jemné osvetlenie s nízkou intenzitou svetelného žiarenia,“ zdôraznila. Veža je podľa Ilčinovej viditeľná z bezlesných častí hrebeňa, z pohľadu lesných porastov bude vplyv len v bezprostrednej blízkosti, vo väčšej vzdialenosti zaniká, osvetlený chodník je v korunách ihličnanov, čo tlmí prenos svetla do okolia a smerom k zemi. Svetlo nie je viditeľné z pohľadu údolí pod hrebeňom, bráni tomu porasty a terén, viditeľné je z väčšej diaľky a vyšších stanovišť.

Žiadajú prešetrenie a nastavenie pravidiel

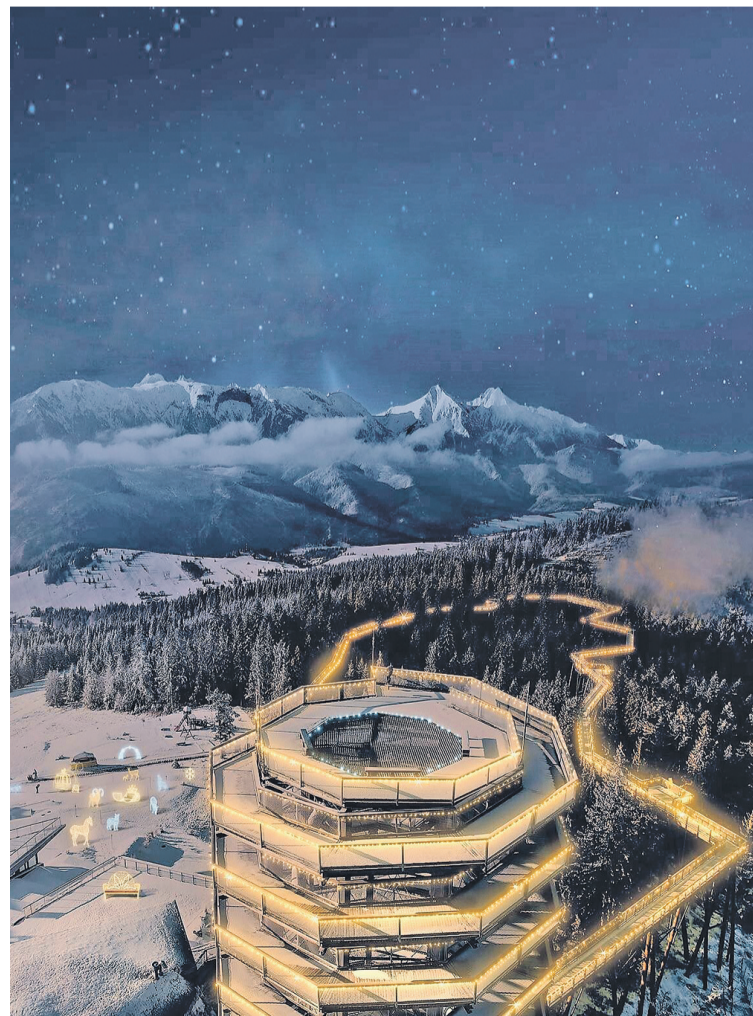
Krátko po tom, ako sa v polovici januára rozsvietil Chodník korunami stromov 55 tisícmi svetielok. sa ozvali riaditelia správ Pieninského národného parku (PIENAP) a Tatranského národného parku (TANAP) s konštatovaním, že ide o svetelný smog.

Riaditeľ Správy PIENAP-u Vladimír Klíč po obhliadke osvetlenej atrakcie spracoval podnet na Slovenskú inšpekciu životného prostredia.

„Uvidíme, ako to inšpekcia vyrieši,“ povedal. Tá by mala dať odpoveď aj na to, či prevádzkovateľ povolenie potreboval, alebo nie. „Ak nás požiadajú, budeme súčinní,“ dodal.

Podľa Klíča je dôležité si tiež vyjasniť osvetlenie atrakcie do budúcnosti, či bude osvetlená len v zimnom období. „Treba nastaviť pravidlá,“ uzavrel.

Jana Otrivová, Korzár

Vysvietená atrakcia v Bachledeovej doline. FOTO – CHODNÍK V KORUNÁCH STROMOV